

İNGİLİZCE ÖĞRETMEN ADAYLARININ DİL ÖĞRENME STRATEJİLERİ KULLANIMI

Nilüfer Bekleyen

Özet

Bu araştırmanın amacı İngilizce öğretmen adaylarının Dil Öğrenme Stratejilerini kullanım düzeylerini incelemektir. Öncelikle dil öğrenme stratejilerinin farklı tanımları ele alınmış ve değişik yazarlar tarafından yapılan sınıflandırmalar özetlenmiştir. Daha sonra ise veri toplama aracı olarak kullanılan Dil Öğrenme Stratejileri Ölçeğinin uygulanması sonucu elde edilen veriler sunulmuştur. Verilerin analizi t-testi ve varyans analizi teknikleri kullanılarak yapılmıştır.

Anahtar sözcükler: Öğrenme Stratejileri, Dil Öğrenme Stratejileri

LANGUAGE LEARNING STRATEGY USAGES OF ENGLISH TEACHER CANDIDATES

Abstract

The purpose of this study is to examine the language learning strategy levels of the English teacher candidates. The article begins with various definitions of language learning strategies and classifications made by different authors. Then, the findings obtained from the administration of the Strategy Inventory for Language Learning are presented. Data analyses have been performed by means of t-test and analysis of variance techniques.

Key words: Translator, education, quality, occupation, theorie, practise, foreign, language, responsibility, duty.

Giriş

1970'lerde ortaya atılan Bilişsel Öğrenme Kuramı'na göre ikinci bir dil öğrenmek isteyen öğrencilerin öğrenme sürecine etkin bir şekilde katılmaları gerekmektedir (Larsen-Freeman, 2000). Dil öğrenme stratejileri öğrencilerin dil öğrenim sürecine katkıda bulunmalarını sağlayan belirli tekniklerdir. Bu teknikler öğrenciler tarafından dil derslerinde öğretilenleri anlamayı ve hafızada tutmayı kolaylaştırmak, öğrenmeyi daha eğlenceli, daha hızlı ve etkili bir hale getirmek için kullanılırlar. Araştırmacılar tarafından son zamanlarda incelenmeye başlanan bir konu olmasına rağmen, bu stratejilerin dil öğrenenler tarafından uzun zamandan beri kullanıldıkları bilinmektedir (Oxford, 1990). Yapılan araştırmalar yabancı bir dil öğrenmede başarılı olan öğrencilerin her dil becerisini geliştirmek için duruma göre birçok farklı strateji kullandıklarını, başarı düzeyi daha düşük olanların ise strateji kullanımlarının yeterli olmadığını ya da duruma uygun stratejiyi seçmekte başarısız olduklarını göstermiştir (Chamot ve Kupper, 1989; Ehrman vd., 2003). Bu nedenle dil öğrencilerinin strateji kullanımı eğitimciler tarafından desteklenen ve önerilen bir uygulama olmuştur (Cohen, 1998).

Dil öğrenme stratejileri farklı araştırmacılar tarafından değişik şekillerde tanımlanmıştır. Örneğin, Oxford ve Nyikos'a göre bunlar "öğrenciler tarafından kendi öğrenmelerini geliştirmek için atılan adımlardır" (1988, 321). Chamot ve Kupper ise stratejilerin öğrencilerin "kavramak, hafızaya kaydetmek ve hatırlamak için kullandıkları teknikler" olduğunu ifade etmiştir (1989, 13). Cook (1996, 103) ise dil öğrenme stratejilerini "öğrencilerin ikinci dili öğrenirken ya da kullanırken aldıkları ve öğrenmeyi etkileyen kararlar" olarak tanımlamıştır.

Oxford'a göre (1990, 8-14) dil öğrenme stratejilerinin bazı ortak özellikleri vardır. Örneğin, hepsi hedef dilde bir problemin çözülmesi ve iletişimsel yeterliğin artırılması amacıyla kullanılır. Sadece bilişsel işlevleri değil, planlama, değerlendirme ve öğrencinin kendi öğrenmesini düzenlemesi gibi bilişüstü işlevleri de içerirler. Dil öğretimine doğrudan veya dolaylı olarak katkıda bulunmakla birlikte bazen dışarıdan gözlemlenemeyebilirler. Öğrenciler tarafından düşünülmeden, otomatik olarak kullanılabilirler. Kişilik özellikleri ve öğrenme stillerinin tersine kolaylıkla öğretiler, yenilenebilir ve öğrenciler tarafından farklı durumlara uyum sağlayabilmek amacıyla değiştirilebilirler. Öğrencilerin kendi öğrenmelerinden sorumlu olmaları desteklenir. Öğretmenler ise otoriteyi simgeleyen rollerini değiştirip yeni roller edinirler.

Dil Öğrenme Stratejilerinin Sınıflandırılması

Dil öğrenme stratejileri Stern (1975), Rubin (1987) ve Oxford (1990) gibi birçok araştırmacı tarafından farklı şekillerde sınıflandırılmıştır. Örneğin Rubin (1987) bunları

öğrenme stratejileri, haberleşme stratejileri ve sosyal stratejiler olmak üzere üç grupta toplamıştır. Chamot ve Kupper ise (1989, 14) dil öğrenme stratejilerini bilişsel, bilişüstü ve sosyal-duygusal stratejiler olarak sınıflandırmıştır. Bilişsel stratejiler dil öğrenirken yapılan aktivitelerin tamamlanması sırasında, bilişüstü stratejiler öğrenmenin planlanması, kişinin kendi öğrenme çabalarını değerlendirmesi amacıyla kullanılırlar. Sosyal-duygusal stratejiler ise öğrencilerin bir problemi çözebilmek için öğretmen veya diğer öğrencilerle iletişim içinde olmalarını sağlayan stratejilerdir.

Dil öğrenme stratejilerinin en ayrıntılı sınıflandırmasını yapan Oxford bütün dil öğrenme stratejilerinin iletişimsel yeterlik kazanma amacına yönelik olduğunu belirtmiş ve bunları daha önce bazı araştırmacıların yaptığı gibi genel olarak dolaylı ve dolaysız stratejiler olarak iki temel grupta sınıflandırmıştır (1990,18-21):

1. Dolaysız Stratejiler: Bu gruptaki stratejiler öğrenmeye doğrudan katkı sağlayan stratejilerdir. Oxford dolaysız stratejileri üç alt grupta incelemiştir.

1. Hafıza Stratejileri: Bilginin hafızada tutulmasını sağlamak için kullanılan bu stratejiler dört başlık altında sınıflandırılmaktadır:

- A- Zihinde bağlantılar kurmak.
- B- Görüntü ve seslere başvurmak.
- C- Öğrenilen konuları ayrıntılı bir şekilde gözden geçirmek.
- D- Fiziksel hareketleri kullanarak hafızada tutmak.

2. Bilişsel Stratejiler: Bilişsel stratejiler öğrencilerin öğrendiklerinden anlam çıkarmak için kullandıkları zihinsel stratejilerdir. Bunlar aşağıdaki şekilde özetlenebilir:

- A- Uygulama yapmak (tekrarlamak, sesler ve yazı sistemlerini uygulamalı olarak öğrenmek, formül ve yapıları tanımak ve kullanmak).
- B- Mesaj alıp vermek.
- C- Çözümleme yapmak ve sonuç çıkarmak.
- D- Girdiler ve çıktılar için yapı oluşturmak (not tutmak, özet çıkarmak, önemli noktaların altına çizmek gibi).

3. Telafi Stratejileri: Bu grupta incelenen stratejiler öğrencilerin iletişimi engelleyen zor durumlarla başa çıkmalarını sağlar.

- A- Makul bir tahminde bulunmak.
- B- Konuşurken ya da yazarken (anadile başvurarak, yardım isteyerek veya başka yöntemlerle) sınırlılıkların üstesinden gelmek.

II. Dolaylı Stratejiler: Öğrenci tarafından kullanılan dolaylı stratejiler ise kişinin dil öğrenmesine, öğrenme sürecini düzenleyerek, duyguları kontrol ederek ya da başkalarıyla iletişim kurmalarını sağlayarak etki eder. Bu gruptaki stratejiler de üç alt grupta incelenmektedir:

1- Bilişüstü Stratejiler: Öğrencilerin öğrendiklerini düzenlemelerine yardımcı olan bu tür stratejiler şu şekilde sıralanmaktadır:

A- Daha önceden bilinenleri gözden geçirip arada bağlantılar kurarak öğrenme üzerinde yoğunlaşmak.

B- Öğrenmeyi düzenlemek ve planlamak.

C- Kendi kendini gözlemleyerek öğrenme sürecini değerlendirmek.

2- Duygusal Stratejiler: Öğrencilerin duygusal özellikleri ile ilgili olan duygusal stratejiler üç grupta ele alınmaktadır:

A- Rahatlama teknikleri kullanarak kaygıyı azaltmak.

B- Kendini ödüllendirmek, olumlu ifadeler kullanarak kendi kendini cesaretlendirmek.

C- Kendini dinleyerek, bir dil öğrenme günlüğü tutarak ya da duygularını başkaları ile paylaşarak kendi duygusal değişimlerini kontrol etmek.

3- Sosyal Stratejiler: Bu gruptaki stratejiler öğrenciyi hedef dili kullananlarla iletişime yönlendirir.

A- Soru sormak, karşıdakinden açıklama veya doğrulama yapmasını, hataları düzeltmesini istemek.

B- Arkadaşlarla veya hedef dilde yeterli bilgiye sahip insanlarla işbirliği yapmak.

C- Farklı kültürlerdeki insanların duygu ve düşüncelerini öğrenmeye çalışmak.

Bu çalışmada, Oxford (1990) tarafından yapılan sınıflandırma temel alınarak Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi'nde öğrenim görmekte olan İngilizce Öğretmen Adayları tarafından kullanılan dil öğrenme stratejilerinin kullanımı incelenmiştir.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

1- Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi, İngilizce Öğretmenliği Anabilim Dalı'nda öğrenim gören öğretmen adaylarının kullandıkları dil öğrenme stratejileri nelerdir?

2- Dil öğrenme stratejilerinin kullanımı açısından kız ve erkek öğretmen adayları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

3- Öğretmen adaylarının mezun oldukları liselerin türüne göre dil öğrenme stratejilerinin kullanımı arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

4- Farklı sınıflarda okuyan öğretmen adayları arasında dil öğrenme stratejilerinin kullanımı açısından anlamlı bir farklılık var mıdır?

2. YÖNTEM

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini 2004-2005 öğretim yılında Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi İngilizce Öğretmenliği Anabilim Dalı'nda öğrenim gören 1, 2, 3 ve 4. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Anketin uygulandığı gün sınıfta olan 142 öğrencinin tamamı anketi cevaplamıştır. Uygulanan anketlerin tümü geçerli sayılmıştır.

Veri Toplama Araçları

Veri toplama araçları olarak, Oxford (1990) tarafından hazırlanan Dil Öğrenme Stratejileri Ölçeği ve araştırmacı tarafından hazırlanan bir kişisel bilgi formu kullanılmıştır.

Dil Öğrenme Stratejileri Ölçeği, yabancı dil öğrenen öğrenciler için hazırlanmış 6 boyut ve 50 maddeden oluşan 5'li Likert tipi bir ölçektir. Ölçek, biri anadili İngilizce olan öğrencilere, diğeri ise İngilizce öğrenmek isteyen yabancılara yönelik olmak üzere iki farklı şekilde hazırlanmıştır. Bu çalışmada da kullanılan ikinci versiyonu daha önce çeşitli dillere (Arapça, Fransızca, Çince, Almanca, Japonca, Rusça, İspanyolca gibi) çevrilmiş ve farklı ülkelerde uygulanmıştır (Oxford ve Ehrman, 1995). Bu ölçekte yer alan maddeler araştırmacı tarafından Türkçe'ye çevrildikten sonra eğitim bilimleri uzmanlarının görüşüne başvurulmuş ve ölçeğin kapsam geçerliği olduğu sonucuna varılmıştır. Ölçeğin Türkçe çevirisinin tüm öğrencilere uygulanmasından önce bir pilot çalışma gerçekleştirilmiş, maddelerin öğrenciler tarafından cevaplanması sırasında herhangi bir sorunla karşılaşmadığından bir değişikliğe gerek görülmemiştir. Veri toplama aracının daha önce farklı çalışmalarda kullanılması sırasında Cronbach alpha güvenirlik katsayısı hesaplanmış ve 0.89 ile 0.98 arasında değişen sonuçlar elde edilmiştir (Griffiths, 2003). Bu çalışmada ise ölçeğin Türkçe çevirisinin güvenirlik katsayısı 0.86 olarak bulunmuştur.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Veri toplama aracı olarak kullanılan Dil Öğrenme Stratejileri Ölçeği'nde yer alan tüm ifadeler için "Her zaman (5)", "Çoğu zaman (4)", "Bazen (3)", "Nadiren (2)", "Hiçbir zaman (1)" dereceleri kullanılmıştır. Veriler SPSS programı kullanılarak analiz edilmiştir. Verilen cevapların frekans dağılımları, yüzdeler, ortalama ve standart sapma

hesaplamaları yapılmış, daha sonra da öğretmen adaylarının giriş bölümünde tanımlanan altı farklı dil öğrenme stratejisini kullanımının, çeşitli değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediğinin saptanması amacıyla t-testi ve varyans analizinden yararlanılmıştır.

Öğretmen adaylarının kullandığı stratejilerin değerlendirilmesi Oxford (1990) tarafından yapılan çalışmada belirtilen ortalamalara göre yapılmıştır. Buna göre, 2.4 ve altındaki ortalama düşük, 2.5 ve 3.4 arasındaki ortalama orta, 3.5 ve üstündeki ortalama ise yüksek seviyede strateji kullanımını göstermektedir.

3. BULGULAR

Bu çalışmada elde edilen bulgular daha önce belirtilen araştırma sorularına göre dört başlık altında düzenlenmiştir:

a. Öğretmen Adayları Tarafından Kullanılan Dil Öğrenme Stratejileri

Verilerin analizi sırasında öncelikle çalışmaya katılan toplam 142 öğrencinin dil öğrenme stratejilerini kullanım oranlarını belirlemek amacıyla ortalama ve standart sapma değerleri bulunmuştur. Tablo 1’de görüldüğü gibi öğretmen adaylarının en fazla bilişüstü ve telafi stratejilerini kullandıkları belirlenmiştir ($X=3.83$, $X=3.63$). En az oranda kullanılan stratejiler ise hafıza stratejileridir ($X=2.88$). Hiçbir stratejinin kullanım ortalamasının 2.4’ün altında olmaması nedeniyle bütün dil öğrenme stratejilerinin öğretmen adayları tarafından orta ya da yüksek oranda kullanıldığı söylenebilir.

Tablo 1

Öğretmen Adayları Tarafından Kullanılan Dil Öğrenme Stratejilerinin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

STRATEJİLER	X	SS
Yüksek Oranda Kullanılan Stratejiler		
BİLİŞÜSTÜ	3.83	.59
TELAFİ	3.63	.55
Orta Derecede Kullanılan Stratejiler		
SOSYAL	3.43	.69
BİLİŞSEL	3.31	.42
DUYGUSAL	3.11	.63
HAFIZA	2.88	.55
TÜM STRATEJİLER	3.35	.38

b. Dil Öğrenme Stratejileri Kullanımının Cinsiyete Göre Dağılımı

Stratejilerin bayan ve erkek öğrenciler tarafından kullanım düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek amacıyla t-testi uygulanmıştır. Tablo 2’de görüldüğü gibi genel olarak bayan öğrencilerin ($X=3.41$) erkek öğrencilerden ($X=3.24$) daha fazla dil öğrenme stratejisi kullandığı belirlenmiştir. Grupların toplam puanlarının ortalamaları arasında gözlenen bu fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($t=2.64$, $p=.01$). Öğretmen adaylarının araştırmada incelenen altı boyuttaki stratejileri kullanımı incelendiğinde ise hafıza stratejileri ve duygusal stratejilerin erkek ve bayan öğrenciler tarafından kullanım düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark gözlenmektedir (sırasıyla $t=3.96$, $p=.000$; $t=3.57$, $p=.000$).

Tablo 2

Cinsiyete Göre Dil Öğrenme Stratejileri Kullanımı

STRATEJİLER	Erkekler (n=49)		Bayanlar (n=93)				
	X	SS	X	SS	sd	t	p
HAFIZA	2.64	.48	3.00	.54	109	3.96	.000*
BİLİŞSEL	3.22	.36	3.35	.44	113	1.81	.071
TELAFİ	3.63	.65	3.63	.49	77	0.01	.983
BİLİŞÜSTÜ	3.72	.59	3.88	.59	97	1.56	.112
DUYGUSAL	2.86	.49	3.24	.61	101	3.57	.000*
SOSYAL	3.48	.67	3.40	.71	102	1.00	.520
TÜM	3.24	.30	3.41	.40	124	2.64	.010*
STRATEJİLER							

* $p \leq .01$

Araştırmadan elde edilen bulgulara göre, istatistiksel olarak anlamlı bir farklılıktan söz edilememesine rağmen, bayan öğrencilerin bilişsel ve bilişüstü stratejileri de erkek öğrencilere oranla daha fazla kullandıkları belirlenmiştir. Sosyal stratejiler erkekler tarafından daha fazla kullanıldığı belirlenen tek strateji grubudur. Telafi stratejilerinin ise erkek ve bayan öğrenciler tarafından eşit derecede kullanıldığı görülmektedir.

c. Öğretmen Adaylarının Mezun Oldukları Liselere göre Strateji Kullanımı

Araştırmanın üçüncü alt problemi, “Öğretmen adaylarının mezun oldukları lisenin türüne göre dil öğrenme stratejilerinin kullanımı arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?” biçiminde ifade edilmiştir. Buna göre öğretmen adaylarının kullandıkları dil öğ-

renme stratejileri ile mezun oldukları lisenin türü arasında bir ilişki olup olmadığı incelenmiş ve istatistiksel bakımdan anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür. Tablo 3'te söz konusu bulgular verilmektedir. Öğrencilerin mezun oldukları liseler incelendiğinde bunların hemen hemen tümü yabancı dil hazırlık sınıfı bulunan dört yıllık liseler olduğu için aralarında benzerlik bulunduğu görülmektedir. Oraya çıkan sonucun bu benzerlikten kaynaklandığı düşünülmektedir.

Tablo 3

Dil Öğrenme Stratejileri Kullanımının Öğretmen Adaylarının Mezun Oldukları Liselere Göre Dağılımı

STRATEJİLER	Yab. Dil Ağırlıklı Lise (n=47)		Anadolu Lise (n=26)		Anadolu Öğretmen Lisesi (n=58)		Diğer (n=11)		F	p
	X	SS	X	SS	X	SS	X	SS		
HAFIZA	2.83	.54	3.02	.51	2.83	.54	2.97	.69	1.85	.142
BİLİŞSEL	3.38	.41	3.42	.39	3.22	.44	3.20	.30	.98	.401
TELAFİ	3.50	.54	3.81	.45	3.64	.58	3.71	.58	2.22	.082
BİLİŞÜSTÜ	3.97	.51	3.91	.69	3.68	.60	3.75	.54	1.94	.121
DUYGUSAL	3.09	.59	3.28	.67	3.06	.65	3.04	.52	2.41	.063
SOSYAL	3.52	.65	3.50	.67	3.35	.71	3.31	.69	.79	.491
TOPLAM	3.38	.31	3.48	.41	3.28	.40	3.32	.35	.73	.530

d. Farklı Sınıflarda Okuyan Öğretmen Adaylarının Dil Öğrenme Stratejilerini Kullanımı

Öğretmen adaylarının okudukları sınıflara göre dil öğrenme stratejilerini kullanım düzeyleri arasında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek amacıyla varyans analizi tekniği kullanılmıştır. Tablo 4 incelendiğinde, gruplar arasında stratejilerin toplam kullanım açısından anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Belirlenen bu farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu ortaya çıkarmak için yapılan Scheffe testi sonuçlarına göre birinci sınıf öğrencileri ile dördüncü sınıf öğrencileri arasında stratejilerin toplam kullanım düzeyi açısından anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Farklı boyutlardaki stratejilerin kullanımını incelendiğinde ise hafıza stratejileri ve sosyal stratejilerin kullanım düzeyleri arasındaki farkın da anlamlı olduğu saptanmıştır. Daha sonra uygulanan Scheffe testinin sonuçlarına göre, belirlenen farklılığın yine 1. ve 4. sınıf öğrencilerinin strateji kullanım düzeyleri arasında olduğu belirlenmiştir. Bunlara ek olarak, Tablo 4'teki veriler incelendiğinde birinci sınıftan dördüncü sınıfa doğru genel olarak strateji kullanımının arttığı söylenebilir.

Tablo 4

Öğretmen Adaylarının Kullandıkları Dil Öğrenme Stratejilerinin Okudukları Sınıflara Göre Durumu

STRATEJİLER	1.sınıf (n=39)		2.sınıf (n=35)		3.sınıf (n=35)		4.sınıf (n=33)		F	p
	X	SS	X	SS	X	SS	X	SS		
HAFIZA	3.22	.49	3.37	.40	3.31	.32	3.34	.42	2.69	.043*
BİLİŞSEL	3.50	.57	3.64	.53	3.67	.46	3.69	.62	.83	.477
TELAFİ	3.74	.69	3.70	.43	3.72	.53	3.81	.63	1.29	.278
BİLİŞÜSTÜ	2.99	.67	3.12	.54	3.00	.59	3.27	.67	2.43	.063
DUYGUSAL	3.14	.68	3.43	.63	3.47	.66	3.73	.68	2.09	.104
SOSYAL	3.22	.42	3.43	.35	3.34	.35	3.44	.39	4.77	.003**
TOPLAM	2.71	.58	2.83	.55	2.96	.53	3.04	.48	2.80	.042*

*p<.05, ** p<.01

SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmadan elde edilen bulgulara göre çalışmaya katılan öğretmen adaylarının genel strateji kullanımının orta seviyede olduğu belirlenmiştir. Bilişüstü ve telafi stratejilerinin ise Oxford (1990) tarafından belirtilen genel ortalamasının üzerinde bir kullanım oranına sahip olduğu söylenebilir. Daha önce yapılan bazı araştırmaların sonuçlarından elde edilen verilere göre dil öğrenme stratejilerinin kullanımı öğrenci başarısını etkileyen faktörler arasındadır (Chamot ve Kupper, 1989; Ehrman vd., 2003). Bu nedenle öğrencilerin bu konuda bilinçlendirilmesi başarı düzeyini arttırmak açısından önem kazanmaktadır. Strateji öğretimi sağlamak için öğrenciler, öğretmenler ve eğitim kurumlarının özelliklerine göre farklı uygulamalar yapılmasına karşın dil öğretimi ile strateji öğretiminin birleştirildiği bir eğitimin daha başarılı olduğu çoğu araştırmacı tarafından kabul edilmektedir. Yani, dil dersleri içerisinde öğrencilere daha kolay ve etkili bir öğrenmenin gerçekleşmesi için bireysel olarak yapabilecekleri şeyler anlatılmalı, daha sonra da uygulamalı olarak öğretilen bu stratejileri kullanmaları için fırsat tanınmalıdır. Böylece, öğretmen adaylarının daha sonraki öğrenim hayatlarında öğretilen stratejileri kullanmaları ve dolayısıyla öğretecekleri dilleri daha iyi bir şekilde öğrenmeleri sağlanmış olur. Ayrıca strateji öğretimi öğretmen adaylarının öğretmenlik hayatına başladıktan sonra kendi öğrencilerine faydalı olmalarını sağlayabilecek bilgileri edinmelerine de olanak sağlar.

Öğrencilerin mezun oldukları liselerin türleri ile strateji kullanımı arasında bir ilişki belirlenmemiştir. Ancak, öğrencilerin okudukları sınıflar ilerledikçe strateji kullanım oranlarının da arttığı tespit edilmiştir.

Bu araştırmanın sonuçlarına göre bayan öğrencilerin dört kategorideki (hafıza, bilişsel, bilişüstü, duygusal) stratejileri erkeklere göre daha yüksek oranda kullandıkları görülmüştür. Bu sonuç daha önceki çalışmalardan elde edilen bulgularla paralellik göstermektedir (Örneğin Oxford ve Nyikos, 1989; Sheorey 1999 ve Lee, 2003). Erkek ve bayan öğrenciler arasındaki bu farklılık öğretim elemanları tarafından dikkate alınmalıdır. Stratejilerin daha etkin kullanımının sağlanabilmesi amacıyla her öğrencinin kendine en uygun stratejileri seçebilmesi için rehberlik faaliyetleri düzenlenebilir.

KAYNAKÇA

- Chamot, A.U., & Kupper. L. (1989) Learning Strategies in Foreign Language Instruction. *Foreign Language Annals*, Vol.22, 13-24.
- Cohen, A. (1998). *Strategies in Learning and Using a Second Language*. New York: Longman.
- Cook, V. (1996) *Second Language Learning and Language Teaching (2nd edition)*. Bristol: Arnold.
- Ehrman, M. E., Leaver, B.L. & Oxford, R. L. (2003). A Brief Overview of Individual Differences in Second Language Learning *System*, Vol.31, No.3, 313-330.
- Griffiths, C. (2003) Patterns of Language Learning Strategy Use. *System*, Vol.31, No.3, 367-383.
- Larsen-Freeman, D. (2000). *Techniques and Principles in Language Teaching*. (2nd ed.) Oxford: Oxford Univ. Press.
- Lee, K. O. (2003) The Relationship of School Year, Sex and Proficiency on the Use of Language Learning Strategies in Learning English of Korean Junior High School Students. *Asian EFL Journal*. Vol.14 (http://www.asian-efljournal.com/sept_03_ind.html)
- Oxford, R.L. (1990). *Language Learning Strategies: What Every Teacher Should Know*. Boston: Heinle & Heinle.
- Oxford, R.L., & Ehrman, M. E. (1995). Adults' Language Learning Strategies in an Intensive Foreign Language Program in the United States. *System*, Vol.23, No.3, 359-386.
- Oxford, R.L., & Nyikos, M. (1989). Variables Affecting Choice of Language Learning Strategies by University Students. *The Modern Language Journal*, Vol. 73, 291-300.
- Rubin, J. (1987). Learner Strategies: Theoretical Assumptions, Research History and Typology. In A. Wenden & J. Rubin (Eds.), *Learner Strategies and Language Learning* (pp. 15-29). Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Sheorey, R. (1999) An examination of language learning strategy use in the setting of an indigenized variety of English. *System* Vol.28, No.2, 173-190.
- Stern, H. H. (1975). *What Can We Learn From the Good Language Learner?* Canadian Modern Language Review, 31, 304-318.